

QUẢNG TRỊ ĐẨY MẠNH SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP HỮU CƠ, NÔNG NGHIỆP CÔNG NGHỆ CAO

THÙY TRANG

Trung tâm Khuyến nông tỉnh Quảng Trị

Trong những năm gần đây, tỉnh Quảng Trị đã từng bước định hình hướng đi mới cho ngành nông nghiệp thông qua việc phát triển các mô hình sản xuất theo hướng hữu cơ, VietGAP và an toàn thực phẩm. Đây không chỉ là xu thế tất yếu mà còn là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao giá trị gia tăng và hướng tới một nền nông nghiệp bền vững.

Hiện nay, sản xuất nông nghiệp hữu cơ đã được chứng nhận trên địa bàn tỉnh chủ yếu tập trung ở lĩnh vực trồng trọt. Lĩnh vực thủy sản và chăn nuôi chưa có mô hình sản xuất hữu cơ được chứng nhận theo các tiêu chuẩn hiện hành. Tuy vậy, việc xuất hiện ngày càng nhiều mô hình sản xuất theo hướng hữu cơ trong các lĩnh vực này đang mở ra triển vọng phát triển vùng sản xuất hữu cơ tập trung trong thời gian tới.

Đến năm 2025, toàn tỉnh Quảng Trị có diện tích sản xuất cây trồng hữu cơ, canh tác tự nhiên gần 765,6ha, trong đó cây lúa gần 558,7ha; hồ tiêu trên 99,5ha; cây ăn quả 18,3ha; cây dược liệu 67,6ha; cây cà phê 20ha; cây rau 1,5ha. Việc ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất cũng được UBND tỉnh, ngành Nông nghiệp và Môi trường quan tâm, hiện toàn tỉnh có 98 nhà màng, nhà kính trồng rau, quả theo tiêu chuẩn VietGAP; có gần 12.000ha diện tích cây trồng được ứng dụng thiết bị bay

Các mô hình nông nghiệp hữu cơ mang lại hiệu quả kinh tế cao trên địa bàn tỉnh Quảng Trị

Ảnh tư liệu

không người lái trong chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh. Có 72 mã số vùng trồng với diện tích trên 3.300ha, gồm các loại cây trồng: cây lúa, hồ tiêu, ném, an xoa, nghệ, sen, sả, rau các loại và 2 cơ sở đóng gói trên địa bàn tỉnh Quảng Trị (xuất khẩu chuỗi đi thị trường Trung Quốc). Diện tích liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm hơn 17.700ha (cây sắn 8.000ha; cây lúa 8.500ha; cây ăn quả các loại 500ha; cây cà phê 500ha; hồ tiêu 200ha).

Ngoài diện tích đã và đang được chứng nhận, trên địa bàn tỉnh còn có 906ha lúa được sản xuất theo hướng hữu cơ. Đây được xem là tiền đề quan trọng để tỉnh từng bước mở rộng diện tích lúa hữu cơ, hình thành các vùng sản xuất hàng hóa tập trung, đáp ứng nhu cầu ngày

càng cao của thị trường trong và ngoài nước.

Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh - Trần Đình Hiệp cho biết: “Việc phát triển sản xuất trồng trọt theo hướng hữu cơ không chỉ giúp nâng cao giá trị sản phẩm, bảo vệ sức khỏe người tiêu dùng mà còn góp phần cải thiện môi trường sinh thái, bảo vệ tài nguyên đất và nước. Đây là hướng đi phù hợp với điều kiện tự nhiên và định hướng phát triển nông nghiệp bền vững của tỉnh trong giai đoạn hiện nay”.

Trên địa bàn tỉnh Quảng Trị chưa có tổ chức, doanh nghiệp, hợp tác xã hay vùng sản xuất nào đăng ký hoặc được chứng nhận nuôi thủy sản hữu cơ. Tuy nhiên, trên thực tế, nhiều cơ sở và vùng nuôi đã triển khai các mô hình nuôi theo hướng hữu cơ, hạn chế sử dụng thuốc và hóa chất, ưu tiên chế phẩm sinh học, thức ăn tự nhiên và các biện pháp cải tạo môi trường nuôi.

Trên lĩnh vực thủy sản, nhiều mô hình nuôi tôm ứng dụng công nghệ cao, công nghệ sinh học được triển khai và nhân rộng, bước đầu mang lại hiệu quả tích cực. Ngành Nông nghiệp và Môi trường đang tích cực chỉ đạo, khuyến khích nuôi biển, một số đối tượng có giá trị kinh tế như cá bóp, cá mú, ốc hương... và nuôi thủy sản nước ngọt như nuôi cá mặt nước lớn, nuôi cá lồng...

Bên cạnh đó, mô hình nuôi cá bóp trong lồng nhựa HDPE, nuôi nhuyễn thể tại xã Phú Trạch, hay mô hình nuôi hào Thái Bình Dương bằng giàn bè tại vùng cửa sông Gianh cũng đang mang lại hiệu quả tích cực. Các mô hình nuôi cá - lúa, nuôi xen ghép tôm - cua - cá, nuôi chuyên canh một số loài cá có giá trị kinh tế cao, như: Cá kính, cá ngạnh, cá mú trăn châu, cá chim vây vàng được triển khai và nhân rộng tại nhiều vùng nuôi tôm thường xuyên bị dịch

bệnh. Tỉnh cũng đã hỗ trợ xây dựng 3 mô hình nuôi thương phẩm gắn với liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm, gồm: Nuôi tôm sú 2 giai đoạn, nuôi cá nâu thương phẩm và thử nghiệm nuôi thâm canh cá chim vây vàng theo hướng VietGAP.

Trong lĩnh vực chăn nuôi, trên địa bàn tỉnh đã hình thành một số mô hình chăn nuôi theo hướng canh tác tự nhiên và chăn nuôi hữu cơ. Đối với các vật nuôi ăn cỏ, như: Trâu, bò, dê, hiện nay người dân vẫn chủ yếu chăn nuôi theo phương thức truyền thống. Trong đó, bò được xác định là vật nuôi chủ lực và được định hướng phát triển theo hướng trang trại thâm canh, hữu cơ.

Những năm qua, Chi cục Chăn nuôi và Thú y tỉnh đã hỗ trợ 20 cơ sở chăn nuôi lợn theo hướng hữu cơ, với 1.170 con lợn, tổng kinh phí trên 2,7 tỉ đồng. Qua đó, nhằm khuyến khích người chăn nuôi từng bước tiếp cận phương thức sản xuất mới, tạo ra sản phẩm an toàn, chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng và góp phần phát triển chăn nuôi bền vững, thân thiện với môi trường.

Quảng Trị hiện có 1.021 trang trại chăn nuôi (36 quy mô lớn, 284 vừa, 701 nhỏ); 1 nhà máy sản xuất thức ăn chăn nuôi SePon (5.000 tấn/năm), 2 cơ sở sản xuất bột cá (2.000 tấn/năm) và khoảng 250 cơ sở kinh doanh thức ăn chăn nuôi. Phương thức chăn nuôi tiếp tục chuyển mạnh từ nông hộ sang trang trại, ứng dụng công nghệ cao, hình thành chuỗi liên kết sản xuất - tiêu thụ, đảm bảo an toàn sinh học và môi trường. Nhiều dự án chăn nuôi quy mô lớn đang được đầu tư, góp phần phát triển bền vững ngành chăn nuôi của tỉnh.

Nói về những khó khăn, thách thức cần tháo gỡ trong phát triển nông nghiệp hữu cơ tại địa phương, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi

Trang trại ứng dụng công nghệ chuồng kín trong chăn nuôi lợn công nghiệp mang lại hiệu quả cao

Ảnh: T.T

trường tỉnh - Trần Đình Hiệp chia sẻ: “Trước hết là diện tích sản xuất còn manh mún, phân tán, chưa hình thành được các vùng sản xuất lớn theo yêu cầu của sản xuất hàng hóa, gây khó khăn trong việc áp dụng đồng bộ các giải pháp kỹ thuật và kiểm soát chất lượng. Chi phí đầu vào cho sản xuất hữu cơ, đặc biệt là phân bón hữu cơ, thuốc bảo vệ thực vật sinh học và chi phí thuê đơn vị chứng nhận còn cao, vượt quá khả năng chi trả của nhiều hợp tác xã và hộ sản xuất nhỏ. Việc chuyển đổi từ canh tác vô cơ truyền thống sang canh tác hữu cơ cũng đòi hỏi thời gian, trong khi nhiều hộ dân còn thiếu kinh nghiệm, nhất là trong công tác phòng trừ sâu bệnh. Ngoài ra, khâu tiêu thụ sản phẩm hữu cơ chưa hình thành được các chuỗi giá trị ổn định, phụ thuộc nhiều vào một số doanh nghiệp bao tiêu. Tác động của thời tiết cực đoan, hạn chế về công nghệ sau thu hoạch và chính sách khuyến

khích chưa đủ mạnh cũng là những rào cản lớn”.

Để thúc đẩy phát triển nông nghiệp hữu cơ tập trung, tỉnh Quảng Trị cần ưu tiên bố trí nguồn lực đầu tư tương xứng cho nông nghiệp hữu cơ, đặc biệt là cải tạo hệ thống thủy lợi tại các vùng trọng điểm sản xuất lúa hữu cơ nhằm kiểm soát tốt nguồn nước. Cùng với đó là các giải pháp đồng bộ về xây dựng và nhân rộng các mô hình sản xuất hữu cơ; đẩy mạnh xúc tiến thương mại, hỗ trợ các hợp tác xã tham gia hội chợ, triển lãm; khuyến khích doanh nghiệp ký kết hợp đồng bao tiêu dài hạn và đầu tư vào chế biến sâu sản phẩm hữu cơ.

Có thể khẳng định rằng, phát triển nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp công nghệ cao không chỉ là hướng đi phù hợp với điều kiện thực tế mà còn là chìa khóa để nâng cao chất lượng, giá trị và sức cạnh tranh của nông sản trong bối cảnh hội nhập hiện nay ■